

VILIAM JUDÁK

K Jezuliatku so svätožiarou

VILIAM JUDÁK
K JEZULIATKU SO SVĀTOŽIAROU

VILIAM JUDÁK

K JEZULIATKU
SO SVÄTOŽIAROU

SPOLOK SVÄTÉHO VOJTECHA
TRNAVA 2023

© Spolok svätého Vojtecha
– Vojtech, spol. s r. o., Trnava 2023
ISBN 978-80-8161-606-8

Namiesto úvodu

Každý rok s adventným a vianočným časom prichádza aj celý rad výnimočných dní. Niekomu sa to môže zdať nudné, reprízové. Vyzerá to ako jednoduché opakovanie toho istého znova a znova. Aj vzhľadom na náš životný štýl my ľudia dneška sme vždy pripravení na niečo nové, na rozmanitosť a neustále zmeny. Na niektoré hodnoty, ktoré sa v našich životoch tak výrazne neobjavujú, často nemáme vôbec čas. To môže platiť o našich vzťahoch k iným, najmä chorým a osamelým, ale platí to aj o vzťahu k Bohu.

„Naozaj v akom svete to žijeme?“ zamýšľa sa jeden z našich humoristov a sám si odpovedá: „Žijeme v pomyselnom blahobyte. Máme dva aj tri telefóny, internet, televíziu, domáce kino, DVD, PC, a stále nám niečo chýba. Zákazy, príkazy, nariadenia, poučenia, ktorým už človek prestáva rozumieť a vyznať sa v nich je priam nemožné. Kamery nás sledujú na každom kroku. Kdekoľvek sa pohneme, sme pod kontrolou. Všetko je evidované, zaznamenané a to všetko pre našu bezpečnosť. Každá správa, každá pošta, každý telefonát, každá platba, každý mail, každý, niekedy veľmi súkromný pohyb, je pod organizovaným dohľadom. Kedykoľvek sa dá vybrať z archívu ako zbraň, ktorá je pripravená na okamžité použitie proti nám. Zaujímavé je, že aj pri takomto špicľovaní dochádza k trestným činom, o akých som nemal v minulosti ani potuchy. Drogy, prepady, násilie, výpalníctvo, vraždy sa stali bežným sprievodným javom tejto „slobodnej“ doby. Zbavujeme sa vlastnej identity, pretože súhlasíme so všetkým, čo od nás rôzne inštitúcie ako banky, mobilní operátori a pod. požadujú. Môžeme vidieť oči bezdomovca, ktorý sa určite na ulici nenarodil.

Môžeme vidieť žobrákov, ako im trčia nohy z kontajnera, aby sa natiahli za prázdnu fľašou, či noblesné hotely pre psov aj s vlastnou webovou stránkou, lekárom a kaderníkom. Môžeme sledovať zložité operácie svojich psích miláčikov priamo na internete. A ak sa nám náhodou náš drahý psík stratí, okamžite sa oň postarajú v útulku aj s lekárskou starostlivosťou. Ak sa však ocitne na ulici človek, nezapkopne oňho ani pes. Stávame sa číslom daňového úradu či sociálnej poisťovne. Kde sa podeli hodnoty, kde je vlastná podstata človečenstva? Kde je niečo viac, ako len strohé konštatovanie? Hrôza, čo sa tu udialo za tých pár rokov. Vytratila sa láska, porozumenie, ľudskosť, tolerancia, teplo rúk, sklon pred šedinami. Nepoznáme suseda, nevieme, aký plat má vlastná žena. Nesmieme dať po zadku vlastnému dieťaťu, ak nechceme mať problémy s úradmi. Sledujeme stupídne, nehodnotné až deštruktívne pôsobiace televízne stanice, na ktorých sa vysielajú seriály bez konca... Do lekárne chodíme s platobnou kartou alebo s peňaženkou v ruke. Bavíme sa ako roboty, keď jeden rozpráva o živote a druhý hľadí do počítača. Formulky, nacvičené frázy, ktoré nemajú s naším ozajstným ľudským vnútrom a presvedčením nič spoločné. Letáky, ktorými sú upchaté poštové schránky, nás lákajú do obchodov. Dobré že nás neprosia, aby sme nakúpili len u nich. Keď sme však zaplatili „u nich“, nestačíme sa diviť, ako musíme kmitať a hádzať svoj nákup do tašky. Hneď je jasné, kto je tu pánom a kde ich zdvorilosť skončila... Môžeme povedať svoj názor. Slobodne, demokraticky sa aj vyjadriť. No, k čomu to je, keď to nie je nič platné! Žijeme v neustálom strese a napätí. Nikto z nás si nie je istý zajtrajškom. ... Svet ochorel a my v snahe uplatniť sa sme ochoreli s ním... Ovládol nás strach a v tom strachu žijeme svoje každodenné životy“ (M. Lasica: *Realita súčasnosti*).

Kardinál Karl Lehmann k tejto situácii hovorí: „Už dlho sú v našej spoločnosti myslitelia a analytici, ktorí vidia dôležitú črtu našej doby v neustálom náraste: autá sú rýchlejšie, počítače výkonnejšie, médiá vzrušujúcejšie. Krízy sa javia len ako prechodné štádiá k ďalšej prosperite. Zrazu máme pocit, že to nemôže pokračovať donekonečna. Sme uprostred tejto skúsenosti... Ale čo by mohlo byť iné? Je obzvlášť dobré pre nás, keď môžeme začať odznova aj so začiatkom nového cirkevného roka. V každom prípade nám vzhľadom na množstvo

našich úloh a záujmov niektoré veci chýbajú. Možno sme v tom neboli dostatočne otvorení. Možnosť opakovania môže mať takmer oslobodzujúci účinok... Je to šanca znovuobjaviť niečo, čo už v skutočnosti prešlo. Byť schopný začať odznova a nebyť uzavretý v tom, čo bolo a možno bolo aj zlé, je vždy prejavom milosti. Iste, nemôžeme len tak úplne všetko zmeniť v našom živote a zrieknuť sa rytmu nášho času a svojich úloh, ale ak trochu prerušíme všeobecnú dynamiku nášho každodenného života, sme už na správnej ceste. Aj krátke prestávky v tomto čase adventu môžu byť relaxačnou oázou.“

Musíme však priznať, že nemáme radi čakanie. Chceme ísť okamžite k jadru. Preto napríklad namiesto adventného času či ešte skôr, ako by mal nastať, slávime komerčné Vianoce na každom kroku. Krátko „po Všetechsvätých“, keď doznieva ponuka cintorínskych artiklov, sa rozžihajú vianočné svetlá a stromčeky, akoby vianočné sviatky bezprostredne nadväzovali na „dušičkové dni.“

Mali by sme ale pochopiť, že musíme aj čakať, aby sme očistili svoju túžbu. Pretože naša nedočkavosť by inak bola znakom sebeckta, majetníckeho ducha, kým čakanie nás stavia do postoja tých, ktorí si tieto hodnoty vážia, pretože poznajú ich vzácnosť nielen pre pozemský život.

Náš materialistický svet kladie naozaj veľký dôraz na rýchle a konkrétne výsledky, ktoré sú ihneď viditeľné a prírodovedecky zmerateľné. Za tým je pohľad na realitu, ktorá je nielen obmedzená, ale priam nedostačujúca, okypená a zdeformovaná.

Plná pravda a dôstojnosť človeka preto potrebuje víziu, ktorá je širšia a väčšia. Na šťastný a naplnený ľudský život treba viac ako to, o čom sa dokážeme svojimi zmyslami presvedčiť. Dnešnému stále uponáhľanému a upachtenému človeku akoby hodnota, ktorú voláme trpezlivosť, bola naozaj cudzia. Niektorí síce majú na ňu názor, že je to „cnosť otrokov“ a je vraj nedôstojná pre slobodných ľudí, ale v skutočnosti je trpezlivosť ovocím poznania, ktoré sa zhoduje s rytmom sejby a žatvy. Nádychu a výdychu. Je známkou múdrosti a sily. Ťažko povedať, koľko šancí v živote človek zmarí netrpezlivosťou. Ba možno ju pokladať za jeden z hlavných nedostatkov v živote človeka, z ktorého vychádzajú ostatné. Ak by sme išli na začiatok dejín ľudstva, mohli by sme povedať, že pre netrpezlivosť prví ľudia stratili raj (porov. Gn 3, 1 – 24).

„Fascinácia okamihu, ktorá ináč ovláda našu spoločnosť, čakaním zostarne,“ píše John Selby vo svojej knihe *Kto vie čakať, má viac zo svojho života*. „Denne zhltnú monštrum čakania v našej proaktívnej civilizácii nespočetné okamihy, minúty a hodiny a s tým veľké množstvo času, ktoré by sme mohli využiť a stráviť produktívne.“

Trpezlivý človek pozná umenie a spôsob žitia rozvíjajúceho sa ako proces. Preto vie i čakať. Dožičí všetkému čas. To platí aj o období, ktoré by sme mali v tomto „čase milosti“ mať pre hodnoty, ktoré sú pre náš život obohacujúce.

Advent nám pomáha na ceste k dobru svojimi mnohými postavami, ktoré očakávali príchod Mesiáša, boli toho svedkami či sa usilovali svoj život pripodobniť Ježišovi, ktorý sa stal človekom, aby sme sa my stali Božími deťmi. Patria medzi nich starozákonní proroci, Ján Krstiteľ, Panna Mária, svätý Jozef, adventní svätci ako biskup Mikuláš či povestné mučenice Barbora a Lucia aj menej známe osobnosti, ale tiež diakon Štefan, apoštol Ján, betlehemske neviniatka a mnohí ďalší. Celé generácie tých, ktorí sa usilovali či usilujú nasledovať Ježiša a jeho hodnoty, tiež patria k Vianociam a môžu nás svojím životným príkladom povzbudiť na plnosť života. Sú dôkazom oprávdivých Vianoc. Sú dôkazom toho, že novonarodený Mesiáš chce obohatiť život všetkých.

Všetci, ktorí chceme prežiť Vianoce autenticky, tam tiež patríme. Všetci ľudia dobrej vôle, ktorí sa usilujeme o to, aby sme pocítili blízkosť Boha a toho druhého, takto chceme byť opravdivými svedkami Vianoc.

Iste, každý z nás má v pamäti Vianoce, ktoré sme prežili ako deti. Tie zostávajú najkrajšie a ožívajú v tieto dni, ako o tom svedčí rozprávanie s názvom *Nezvyčajný vianočný anjel* od Hansa Heinricha Strubeho:

Nad dverami domu mojich rodičov kedysi, keď som ešte bol dieťaťom, visela drevená doštička so sušenými kvetmi a s namaľovaným slovami, ktoré zneli: „Nezabúdajte na pohostinnosť, lebo niektorí takto prijali ako hostí anjelov, a ani o tom nevedeli,“ a pod tým bol pôvod týchto slov: Hebr 13, verš 2.

My deti sme vtedy nevedeli, čo tento výraz znamenal, a ani sme sa nad tým nezamýšľali. Vedeli sme len, že je to veľmi starý nápis a že visel už aj

nad dverami našich starých rodičov. Až dnes, o mnoho rokov neskôr, musím často myslieť na jeden príbeh, ktorý sa presne hodí k týmto slovám. Je to príbeh o nezvyčajnom vianočnom anjelovi a chcem vám ho vyrozprávať presne tak, ako som ho ako dieťa zažil.

Bolo to na Svätý večer, krátko pred rozdávaním darčiekov. My deti sme sedeli okolo veľkého kuchynského stola pod lampou a do úst si vkladali posledný kúsok chleba.

„Najskôr sa najeme“, povedala mama, „a potom sa pôjde do vianočnej izby.“ Takto to na Svätý večer bolo zakaždým a vždy sme boli takí vzrušení, že sme sotva boli schopní jesť. Zrazu niekto zaklopal na domové dvere. Mama vzhliadla. „Ktože to k nám prichádza práve teraz pred rozdávaním darčiekov?“ povedala a išla k dverám.

Vonku stál starček, zjavne tulák, ako sa zdalo. Otec práve odišiel do vianočnej izby. Než nás tam vpustil, vždy ju najprv pripravil. A teraz prišiel tento cudzinec. Skromne poprosil, či by sa smel ohriať pri ohni. Vedeli sme presne, že mama by ho nikdy neodmietla a odišla s nami do izby. A ani by ho nenechala v kuchyni sedieť samého. To len vystupňovalo našu netrpezlivosť. A čoho sme sa obávali, to sa aj stalo. Mama išla do špajze, priniesla chlieb a šunku, pripravila cudzincovi večeru a naliala mu horúce varené víno.

„Dobrá chuť Vám prajem,“ povedala láskavo starčekovi. Ten si medzitým vyzliekol svoje od snehu premočené sako, položil ho vedľa seba na stoličku, chrbtom sa oprel o teplé kachle a začal si pomaly pochutnávať na svojej večeri.

Mama videla našu netrpezlivosť. „Ešte je pred nami dlhý večer, deti,“ povedala, „chodte ešte na chvíľku do detskej izby a hrajte sa tam. Zavolám vás, keď bude treba.“

Ale na hranie sme absolútne nemali ani pokoj, ani chuť. Radšej sme zostali a prizerali sme sa na tuláka, ako si sem-tam svoje od zimy červené ruky utieral do nohavíc, vreckovým nožíkom si pomaly ukrajoval kúsok po kúsok z chleba, chvejúcimi prstami si ho vkladal do temer bezzubých úst a silno prežúval, až kým to nebolo dosť mäkké, aby to mohol prehltnúť. Mama mu naliala druhý pohár vareného vína, ktorý s úsmevom a prikývnutím prijal, opatrne z neho sárkal a položil ho na okennú rímsu. Sadla si k nám za stôl, do lona si položila košík na štopkanie a začala ho kúsok po kúsok prehliadať; tu a tam našla chýbajúci gombík, inde zaštopkala die ru alebo našla záplatu.

„Myslím, že sa poberiem ďalej,“ povedal cudzinec asi po polhodine, ktorá nám deťom pripadala najmenej ako tri hodiny, a pritom sa pozrel na veľké biele kuchynské hodiny nad dverami.

„Len sa ešte lepšie zohrejte,“ povedala mama. „Vaše sako je ešte celkom mokré. Svätý večer nám neutečie a Vy nás vôbec nerušíte.“

Vonku znova začalo hustejšie snežiť. Ale nie tak, že by sa zo snehu dal urobiť snehuliak, lebo mokré vločky, ktoré padali, vietor vmietal do okien, kde sa okamžite roztápali na vodu.

„Nemôžete v tomto počasí predsa vyjsť na ulicu,“ povedala mama, „vaše sako ešte neuschlo a vonku viac prší než sneží. Ak chcete, môžete zostať u nás. Nemáme síce voľnú posteľ, ale na gauči tu v kuchyni môžete zostať, tu vás nebude nik vyrušovať.“

„Zaplať Pán Boh!“ povedal, zakýval na pozdrav nám deťom a vyšiel na chodbu.

Keď sa domové dvere za ním zatvorili, ulahčene sme vyskočili zo stoličiek: „Môžeme už ísť?“

Ale mama zdvihla ruku: „Nie tak divo,“ napomenula nás, „najskôr musí prísť otec a zavolať nás.“

Na otca sme už vôbec nemysleli. Medzitým bol ešte v stajni, kravám a koňom nasypal krmivo a presvedčil sa, či sú všetky dvere dobre zarigľované. Ale potom už konečne prišiel čas... Dvere do vianočnej izby sa otvorili a my sme stáli pred osvetleným stromčekom, ktorý bol ako každý rok ozdobený anjelskými vlasmi a lametami. Pri speve ‚Tichá noc, svätá noc‘ sme poškuľovali pod stromček. Všetky darčeky boli zakryté posteľnou plachtou. Mohli sme sa len domnievať, čo sa pod ňou nachádza. Po speve otec prečítal – ako každý rok – príbeh o narodení Božieho dieťaťa. Vedeľi sme ho skoro naspamäť, no napriek tomu nám každý rok pripadal ako nový. Končil sa slovami: „Pastieri sa vrátili a chválili Boha za všetko, čo počuli a videli.“

Teraz sme sa už smeli pozrieť, čo sa skrývalo pod plachtou. Ja som dostal parnú lokomotívu, moja veľká sestra kuchynský sporák na hranie s hrncami a panvicami a moja malá sestra bábiku, ktorá dokázala chodiť štvornožky po izbe, keď sa natiahla.

Na starčeka v mokrom saku sme už dávno zabudli. Len keď zrazu prudký nápor vetra zadul za rohom domu a husté mokré kvapky dopadli na okenné tabule, povedala naša mama ticho:

„Kde len môže byť? Ktovie, či našiel nejaké prístrešie...“

„To určite áno,“ povedal otec, „takíto sa vyznajú a poznajú svoje miesta...“

To nás upokojilo.

Nechcem už pokračovať o tomto Svätom večeri, ale posuniem sa o jeden rok ďalej.

Znova sme sedeli v kuchyni pri večernom stole, presne ako rok predtým. A keď mama chcela odpratať zo stola a otec sa uberal do vianočnej izby nazrieť, či medzitým Ježiško už prišiel, zaklopal niekto na domové dvere. A znova tu stál starček so svojimi od zimy červenými rukami, tento raz v dlhom tmavošedom kabáte, ktorý mu určite niekto zo súcitu daroval.

„Náš vianočný anjel je tu zas!“ zvolala mama a vyzerala, ako keby po dlhom čase videla milého známeho, ktorého už ani nedúfala, že uvidí. Všetko sa zopakovalo ako pred rokom: príprava večere, dlhé prežívania, naše čakanie, pitie vareného vína a skromná rozlúčka, lebo starec ani tento raz nechcel zostať. Buď sa obával, že bude narušovať rodinný pokoj, alebo mal strach prenocovať v ozajstnom dome, alebo spať v čistej posteli.

„Všetci sme sa tešili, že Vás znova uvidíme,“ povedala mu mama pri rozlúčke a nebol to od nej iba prázdny rečnícky zvrät, ale jej úprimná mienka. Potom sa obrátila k deťom.

„Vy nie?“ opýtala sa. „Netešíte sa, že pán k nám znova zavítal? Páčilo sa mu u nás, inak by nebol znova prišiel.“

Prikývli sme a uvedomili sme si, že tento raz naša netrpezlivosť nebola zďaleka taká veľká ako pred rokom.

Takto to pokračovalo ďalej tri, štyri, ba možno aj päť rokov. Zakaždým na Štedrý večer sedel starček u nás v kuchyni za stolom, dostal svoju večeru, pohár vareného vína a zohrieval sa pri peci. Porozprával nám, odkiaľ pochádza a kam ide. Možno to ani sám celkom dobre nevedel. Vedel len to, že 24. decembra sa môže vždy u nás zastaviť. A tak sa pomaly stával členom našej rodiny, lepšie povedané – našej vianočnej rodiny.

A potom sa to stalo. Znova sme sedeli okolo stola a jedli sme štedrovečernú večeru. Dospeli sme, a preto sme už ani neboli až takí zvedaví a netrpezliví ako kedysi. Mama práve nalievala varené víno, keď tu moja malá sestra poznamenala:

„A tento raz starček nepríde?“

Pozreli sme sa na seba a všetci sme mali pred očami rovnaký obraz: starčeka pri peci, mokré sako vedľa na stoličke a na kolenách tanier s obloženým

chlebom. A všetci sme sa trošku zamysleli, nie nadtľho, iba na moment, ale v týchto momentoch nám všetkým došlo, že nám chýba.

„Možno ešte príde,“ povedal otec a odkrojil si kúsok chleba.

„Ale nepôjdeme do vianočnej izby skôr, než tu bude,“ povedala moja malá sestra, „inak by si mohol myslieť, že k nám už nesmie.“

„Áno, ešte počkáme,“ povedal otec a čakanie nám deťom už vôbec nepripadalo ťažké.

Tak sme skoro hodinu sedeli pod lampou okolo stola, pili zo svojho vareného vína a načúvali každému zvuku, ktorý prichádzal zvonka. Ale starček neprišiel. Išli sme do vianočnej izby, spievali sme, vypočuli sme si vianočný príbeh o narodení Jezuliatka, obdarovali sme sa navzájom. Ale vianočnej radosťi niečo chýbalo, to cítil každý z nás. A keď mama so mnou a s malou sestrou a s prázdny m hrncom od vareného vína ešte raz išla do kuchyne, všetci traja sme sa pozreli na kreslo vedľa kachiel a mama povedala:

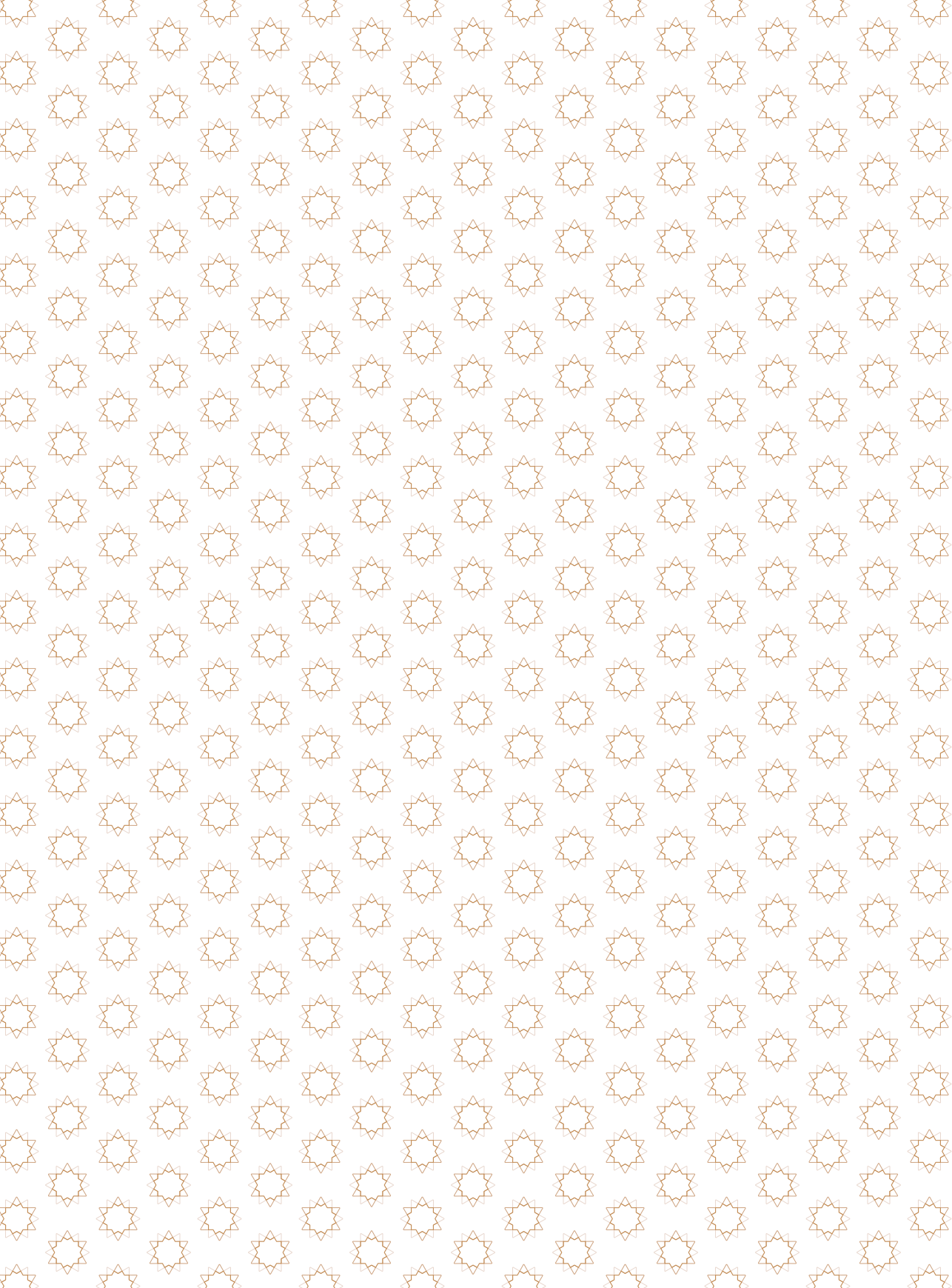
„Deti, náš vianočný anjel chýba.“

Nik z nás nepovedal ani slovo.

„Áno,“ pokračovala mama, „niekedy ľudia anjela prichýlia bez toho, že by o tom vedeli.“

V krku som mal hrču a myslím, že aj moja sestra. Starčeka som už nikdy viac nevidel. Nevie m, či už dorazil do cieľa svojej dlhej tuláckej cesty. Ale že pre nás bol anjelom, anjelom v hrubom, snehom zapadnutom kabáte a s rukami červenými od zimy, o tom som až dodnes nikdy nepochyboval.

Nech je pre nás všetkých tento čas plný spomienok požehnaný a obohacujúci!

Na prvé adventné dni

„Advent je čarovné slovo. Raz je ako vietor, čo svojím závanom rozvíri stojace vody ľudského ducha, inokedy je zas tým vetrom, čo rozháňa tmavé chmáry úzkosti na oblohe dejín ľudského pokolenia. Akúsi vnútornú tieseň či azda skôr smútok chce liturgia vyjadriť aj farebne. Tmavá či modrofialová farba pokánia nás na tento stav priam upozorňuje. Tá sa však na tretiu nedeľu v Advente mení na ružovú farbu nádeje. Napokon Advent zajasá v žiariacej bielobe radosti vianočných sviatkov,“ uvažuje spisovateľ Anton Habovštiak.

Duchovné temno pred príchodom Mesiáša medzi ľudí nám dnes vhodne symbolizuje skracujúce sa svetlo bieleho dňa a nástup hustou tmou predlžujúcich sa nocí. Túžba po prisľúbenom Spasiteľovi žije v ľudstve odpradáвна. Aj dnes si ju sprítomňujeme. Štyri nedele pred sviatkom Narodenia Pána sa pripravujeme na liturgické slávenie Božieho dieťaťa.

Môžeme namietat: na adventnom venci horí prvá sviečka, no stále tu akosi chýba pravá adventná atmosféra. Možno je život príliš hektický, ľudia sú príliš hluční a počasie nie je príliš romantické.

Biskup Franz Kamphaus na adresu Adventu hovorí, že niekedy mu napadá šialená myšlienka, keď v tomto čase voláme a spievame: „Príď, Pane Ježišu, príď!“ A čo keby on skutočne prišiel?! Bol by tu. Teraz. Určite by nám tým pokazil program. Nemohli by sme len tak pokračovať, nemohli by sme tak krásne spievať o jeho príchode. Naše Vianoce by sa potom skončili, pretože by bol tu. Zrútili by sa svety, nielen tie so slnkom, mesiacom a hviezdami, ale aj zbožné svety, svety, ktoré si vymýšľame sami. Zamýšľame sa vôbec nad tým, do čoho sa dostávame s prosbou „Príď, Pane Ježišu?!“ Alebo to nemyslíme až tak vážne? Možno by sme vtedy povedali: Len počkaj, niet sa kam ponáhľať! Načo by si mal prísť? Máme všetko, máme plné skrine, plné kalendáre stretnutí, hlavy plné najnovších správ a trendových údajov. Čo ešte potrebujeme? Máme všetko a na čo čakáme? Na Krista? Len to by nám chýbalo! Vážne, chýbal nám niekedy? Stalo sa tak niekedy

v zásadných otázkach nášho života, dali by sme mu šancu? Bude nám niečo chýbať, keď nepríde? Toto sme my, toto je naša viera, naša nádej! Toto sme my, toto je náš svet. Stretávame sa s ľuďmi, ktorí majú všetko, a predsa niekedy nie sú s tým spokojní a stále sa pýtajú: „Čo nás (ešte) čaká?“ Sú aj ľudia, ktorí sa nevedia nasýtiť iba chlebom, ktorí sa nevzdávajú nádeje, že nájdu niekoho, kto by ich mohol inšpirovať a naplniť novou nádejou. Preto: „Príď, Pane Ježišu!“ Niekedy sa stretávame s ľuďmi, ktorí od života už nič neočakávajú, iba smrť, ale aj tak stále niečo očakávajú. Preto vrúcne zaznieva „Príď, Pane Ježišu!“, ale aj „Nevracaj sa!“ Keď príde, naozaj môžeme stratiť reč. To, čo sa stane potom, sa nedá vopred naplánovať ako Vianoce. Mnohí teda žiadajú, aby sme ich takými myšlienkami nerušili, aby sme ich nedeprimovali. Avšak sú ľudia, ktorí očakávajú viac ako oni sami, ktorých očakávania nekončia na hraniciach našej doby. Ľudia, ktorí skutočne niečo očakávajú od Ježiša a potom zmenia svoj život. S nimi voláme proti nevere a beznádeji v nás a okolo: „Príď! Príď čoskoro!“

Preto ten, kto ešte na Prvú adventnú nedeľu zápasí s duchom adventu, by sa mal usilovať nielen pozeráť do kalendára, ale vo svojom dennom programe hľadať, objavovať aj žiť každý deň niečo nové z posolstva o Božom kráľovstve a usilovať sa mať horiace srdce proti spoločenskému chladu. Pretože tieto hviezdne dni sú niečím výnimočným. Sú časom milosti. Čas pred Vianocami nám chce darovať veľa príležitostí priblížiť sa k hlbokému vianočnému tajomstvu. Rytmus života sa spomaľuje, alebo by sa aspoň mal, ľudia sú pokojnejší, rozjímavejší a nechajú sa dotknúť svojich srdc. Pohľad smeruje skôr dovnútra a na jednoduché veci bežného života, s ktorými sa v mnohorakom ohľade stretávame. Ľudia a udalosti, ktoré sme si predtým sotva všimali, sú zrazu „nápadnejšie“. Tkvie to možno v tom, že v tme vnímame život intenzívnejšie ako vo svetle.

Touto formou adventnej skúsenosti sa celkom približujeme k tomu, čo tým kresťanská tradícia myslela a chcela dosiahnuť. Ona svoj názor o advente vyriekla slovami Svätého písma, v ktorých videla míľniky na ceste týchto dní. Hovorí v ňom: „Žime počestne ako vo dne: nie v hýrení a opilstve, nie v smilstve a necudnosti, nie v svároch a žiarlivosti, ale oblečte si Pána Ježiša Krista...“ (*Rim 13, 13 – 14*).

Nočné hodovanie so všetkými svojimi javmi je pre svätého Pavla obrazom pohanského sveta, ktorý sa ponára do materiálneho, zotrúva v tme nepravdy a napriek hlasnému prejavu a hektike spí, lebo žije mimo reality a mimo vlastného ľudského povolania. Prebudiť sa zo spánku znamená povstať z konformizmu tohto sveta a s odvahou striasť zo seba sen, ktorý nás oberá o naše najlepšie možnosti zúčastniť sa na pravom povolaní „byť bdely pre Boha a pre druhého človeka“ – to je ten druh bdelosti, ktorý má advent na mysli. Bdelosti, ktorá nachádza svetlo a svet robí jasnejším.

Táto hviezda milosti, múdrosti a lásky svieti tým jasnejšie, čím tmavšia je noc – nielen u proroka Izaiáša, ale aj u tých, ktorí sú na ceste ako „hľadači“ Boha: „Lud, čo kráča vo tmách, uzrie veľké svetlo, nad tými, čo bývajú v krajine tieňa smrti, zažiarí svetlo“ (Iz 9, 1).

Ježišovmu príchodu, našťastie, nezabráname, ako sa o to usilovali a usilujú mnohí. Bolo by veľmi nerozumné, keby sme boli raz jeho prítomnosťou nemilo prekvapení. Naznačuje to aj nasledujúci príbeh Ježiško, *príd!*, ktorý prináša Maria Winovská. Mal sa stať po druhej svetovej vojne v jednom zo štátov východného bloku:

Do istej dediny s tisícpäťsto obyvateľmi prišla presvedčená ateistická učiteľka. Farár tejto dediny sa napriek ťažkej politickej situácii snažil posilňovať svojich veriacich modlitbou a prijímaním sviatostí. Svet viery a neviery sa vyvažovali na pleciah detí. Šiestym zmyslom – alebo prostredníctvom špicľov – učiteľka vedela, ktoré deti boli na prvom svätom prijímaní, a dávala im to pocítiť.

Farár z tejto obce rozprával: „Jedného dňa prišla ku mne Angela, najlepšia žiačka štvrtej triedy, a prosila ma, aby mohla denne chodiť na sväté prijímanie. Jej srdce tak veľmi túžilo po tejto potrave. Upozornil som ju, že sa toto rozhodnutie môže dostať aj do uší jej triednej učiteľky a tá jej to dá pocítiť. Ale Angela povedala: ‚Budem sa ešte viac učiť.‘ S radosťou som splnil jej pranie.“

Od tohto okamihu sa atmosféra v triede zmenila na ‚malé peklo‘. Učiteľka šikanovala Angelu nepretržite, aj napriek vynikajúcim, najlepším výkonom. Dieťa bolo čoraz bledšie, avšak nikdy sa neponosovalo. Spolužiačky často plačúc rozprávali ustarostenému kňazovi o učiteľkiných útokoch, ako presahujúc učebnú látku napádala ateistickými teóriami Angelu, aby